Протистояння добра і зла (За поезією Шарля Бодлера). Твір 11 клас

Шарль Бодлер є одним з обраних. Доля цього поета дуже рідкісна: це обраність самотніх. Сучасники не спромоглися зрозуміти Бодлера. Багато років його вважали мало не антихристом від поезії. Лише наприкінці XIX – на початку XX століття творча еліта зацікавилася доробком Шарля Бодлера, насамперед його збіркою «Квіти зла» . Ця збірка, яка є квінтесенцією поетичного світу Бодлера, сильно вплинула на творчість цілого ряду відомих поетів. Вірші Бодлера перекладали Валерій Брюсов, Костянтин Бальмонт та інші. Можна сказати, що Шарль Бодлер вплинув на світову літературу XX століття взагалі.

Задум «Квітів зла» визрів у поета, коли йому було двадцять п'ять років. Збірка створювалася впродовж усього недовгого життя Бодлера й увібрала в себе все найкраще з поетичної спадщини великого француза. «Квіти зла» є досить суперечливою книгою. У кожному вірші протистоять одце одному вічні морально-етичні категорії добра і зла. За Бодлером, добро – це прагнення злиття з вічним і нескінченним світом. Задовольнити цю жагу людина може лише користуючись усіма можливостями власного тіла. Зло виступає як утілений голос плоті, який волає про неможливе. Шарль Бодлер одним з перших зрозумів, що Бог і Сатана можуть перетворюватися одне в одного. Але одуреною в цьому випадку звичайно ж лишається людина:

Чи Бог, чи Сатана,

чи ніжний херувим.

Щоб лиш тягар життя,

О, владарко натхнення,

Зробила легшим ти,

А всесвіт – менш гидким!

Добро і зло, прекрасне й потворне рівною мірою можуть бути джерелом поетичного натхнення.

Одна з центральних тем «Квітів зла» – проблема краси як універсальної категорії. У Бодлера втіленням краси є жінка, яка вміє бути чарівно-сумною або незвичайною, закам'янілою, мов кам'яна брила. Походження самої краси залишається невідомим для Бодлера: краса народжується на небі чи в пеклі. Особливої різниці немає:

Немає значення, чи з пекла, чи з раю.

Потворо вибредна, страхітлива й свята,

Як до безмежностей, що я про них не знаю.

Але жадаю їх, відчиниш ти врата!

Краса такого подвійного походження є самою безмежністю. Найповніше своє втілення вона знаходить у поезії.

Давно вже став хрестоматійним вірш Бодлера «Альбатрос» . Це дивно, але «Альбатрос» написаний на основі реальної події. Поет розповідає про розваги матросів: пливучи морю, вони ловлять альбатросів, цих величних птахів. На дошках палуби альбатрос виглядає дуже безпорадно:

На палубу несуть ясних висот владику,

І сумно тягне він поламане крило.

Альбатроса дуже шкода. Матроси з цікавістю розглядають цього незвичайного птаха. Але альбатрос уже ніколи не здійметься в повітря, адже його крила поламані. Образ полоненого й скаліченого володаря неба стає символом. Насправді це поет, який потопає у вирі життя, не знаходячи розуміння в людей:

Поет подібний теж до владаря блакиті,

Що серед хмар, мов блискавка в імлі.

Але, мов у тюрмі, в юрбі несамовитій

Він крила велетня волочить по землі.

У вірші «Альбатрос» Бодлер разюче протиставляє небо і землю, тобто високе і низьке.

Назва збірки – «Квіти зла» – є дуже змістовною. Бодлер набагато глибше за своїх сучасників заглибився у вирішення вічної проблеми існування зла. Поет виправдовує зло, тому що якби його не існувало, то яким чином люди знали б про добро? Із часів написання «Квітів зла» пройшло близько півтора століття. Ми більше не вважаємо Шарля Бодлера втіленням аморальності. Людство у XX столітті було свідком багатьох подій, перед якими блякне досить домашній демонізм цього поета. А втім, крізь каміння

проростає зелена трава, а нам, читачам світової поезії, лишаються кілька чудових віршів зі збірки «Квіти зла» , над якими вже ні час, ні людство не владні.